

11 יוני 2018
כ"ח סיון תשע"ח

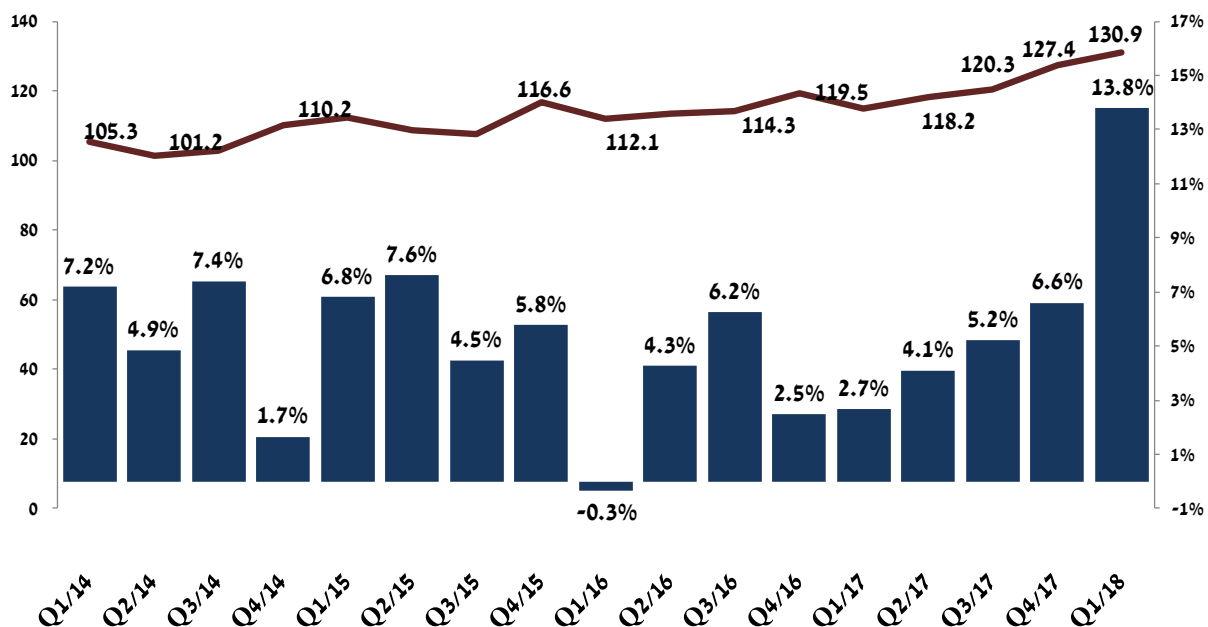
התפתחות תעשיית היי-טק¹

- ברבע הראשון של 2018 זינק מדד תעשיית ההיי-טק לרמה של 130.9, ובכך נרשמה עלייה ריאלית של כ- 13.8% ביחס לרבע המקביל בשנת 2017
- הצמיחה משקפת התחזקות בכל רכיבי המדד

ברבע הראשון של 2018 נמשכה הצמיחה במדד ההיי-טק התעשייתי, תוך האצה ניכרת בקצב: בתקופה הנסקרת נרשמה עלייה ריאלית של כ- 13.8% לעומת הרבע המקביל בשנת 2017, כך עלה המדד לרמה של 130.9 נקודות. צמיחת המדד משקפת עלייה בכל רכיבי סחורות ושירותי ההיי-טק התעשייתיים. עלייה זו, ממשיכה להצביע על מגמת ההתרחבות של תעשיית ההיי-טק הישראלית, אשר רשמה עלייה מצטברת של כ- 24% בארבע השנים האחרונות.

תעשיית ההיי-טק, כפי שאופיינה על ידי המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים מבחינה בין סחורות ענפי ההיי-טק לבין שירותי ענפים אלו. לפיכך, ענפי הסחורות כוללים את פעילות תת ענפי התרופות, כלי הטיס והציוד האלקטרוני בתעשייה, ושירותי ההיי-טק כוללים את פעילות תת ענפי התכנות והמו"פ².

התפתחות מדד ההיי-טק
שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

¹ מבוסס על עיבודים והערכות של המחלקה למחקר כלכלי לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וה- IVC (נתונים מקוריים).
² על פי סיווג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ענף התעשייה: תתי ענפי התרופות (21), יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), כלי הטיס (303); ענף המידע והתקשורת: תת ענף התכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62); ענף השירותים המקצועיים, מדעיים וטכניים: ענף המחקר המדעי והפיתוח (72).

להלן בחינת התפתחות רכיבי המדד השונים, המהווים אינדיקציה למצב תעשיית ההיי-טק בהיבטים השונים: ייצור סחורות ענפי ההיי-טק, שכר בענפי שירותי ההיי-טק כסמן לתפוקת ענפים אלו, יצוא סחורות ושירותים, גיוס הון בענפי ההיי-טק, השקעות במכונות וציוד בתעשייה מיבוא ומועסקים.

רכיב ייצור סחורות ענפי ההיי-טק התעשייתיים רשם גידול של כ- 15% בתחילת השנה לעומת הרבע המקביל אשתקד, זאת הודות לעלייה חדה של כ- 28%³ בתוצר ענף התרופות לצד עלייה בשיעור של כ- 11%³ בתוצר ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי.

רכיב תפוקת ענפי שירותי ההיי-טק בא לידי ביטוי באמצעות השכר בענפי השירותים, אשר מהווה אינדיקציה לתפוקת ענפים אלו. נדגיש, כי ענפים אלו מאופיינים בהון אנושי גבוה ולכן עיקר תפוקתם נמדדת על ידי שכר. רכיב זה צמח בכ- 7%³ בתקופה הנסקרת, אשר משקף עלייה נומינלית (שקלית) של כ- 7% בשכר הממוצע למשרת שכיר בענף התכנות והייעוץ ושל כ- 6%³ בשכר הממוצע בענף המחקר המדעי והפיתוח.

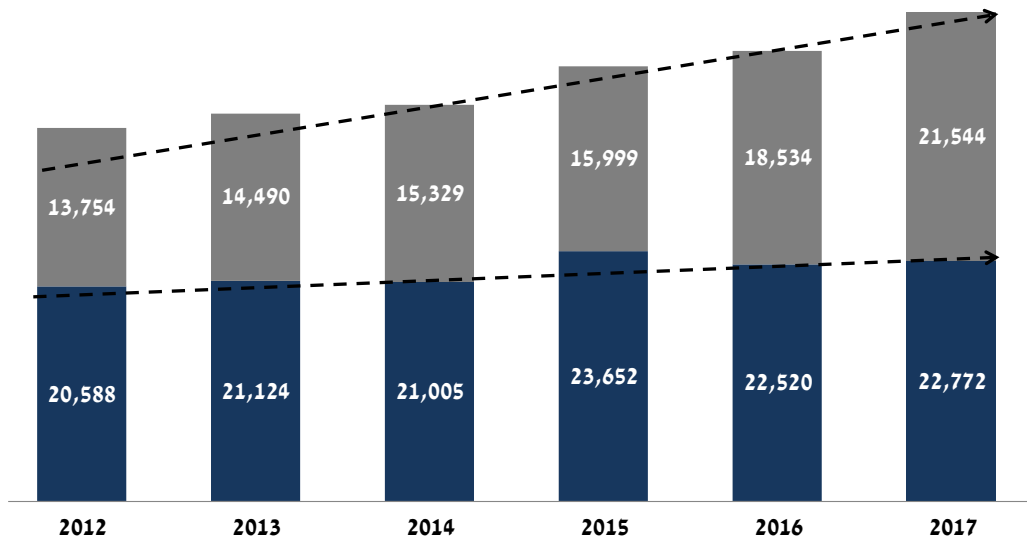
רכיב ייצוא שירותי ההיי-טק זינק בכ- 31% ברבע הראשון של השנה³. זינוק זה, נגזר בין היתר מצמיחה גבוהה של כ- 30%³ ביצוא שירותי התכנות והייעוץ זאת בהמשך לעלייה של כ- 19% ברבע האחרון של 2017. מנגד, יצוא ענף המחקר המדעי והפיתוח רשם נסיגה ריאלית של כ- 2%³, זאת לאחר עלייה בשיעור של כ- 18% ברבע הקודם.

רכיב ייצוא סחורות היי-טק רשם עלייה של כ- 4% בתקופה הנסקרת, זאת על רקע צמיחה חדה של כ- 28%³ ביצוא ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי. עלייה זו, קווצה במעט בשל ירידה של כ- 36%³ ביצוא ענף כלי הטיס ושל כ- 14%³ ביצוא ענף התרופות.

התפתחות נתוני היצוא בתחילת השנה עולים בקנה אחד עם המגמה בשנים האחרונות, המראה כי יצוא סקטור שירותי ההיי-טק בתעשייה תופס תאוצה וגדל, בעוד יצוא סקטור סחורות ההיי-טק התעשייתיים אינו מתפתח בקצב דומה. מגמה זו, מצביעה על שינוי במבנה יצוא סך ענפי ההיי-טק התעשייתיים, אשר משליכה ובאה לידי ביטוי גם בנתוני היצוא המשקיים.

יצוא ההיי-טק התעשייתי סחורות ושירותים⁴
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

■ יצוא שירותי ההיי-טק ■ יצוא סחורות היי-טק

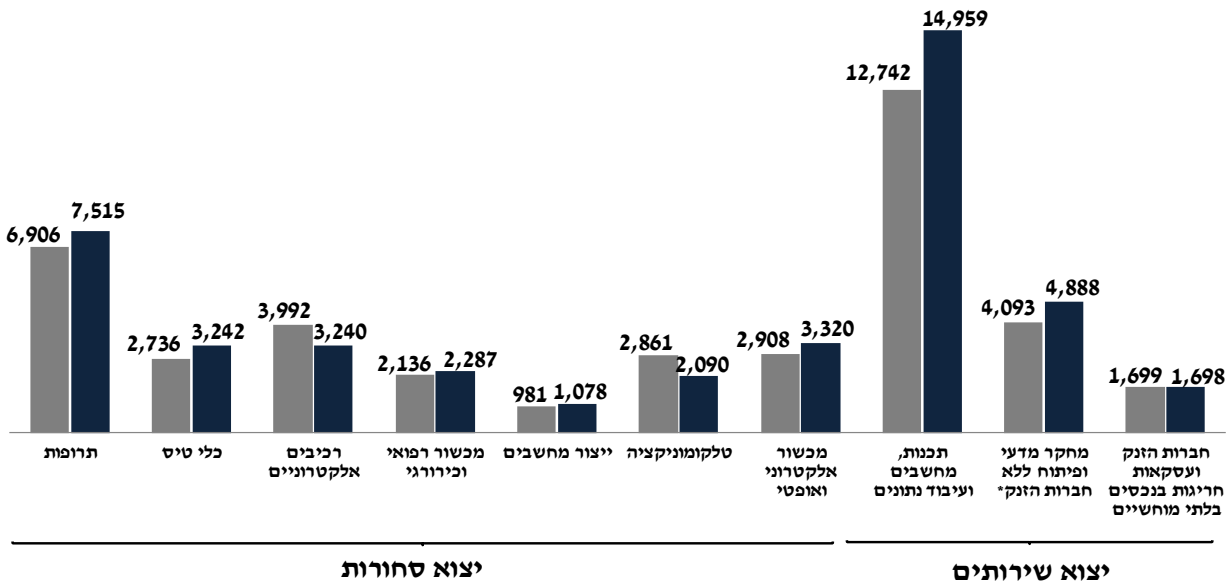
³ לעומת הרבע הראשון של 2017.

⁴ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

מבחינה ענפית, ניתן לראות כי יצוא שירותי תכנות המחשבים ועיבוד הנתונים מהווה את החלק הארי מסך יצוא שירותי ההיי-טק התעשייתיים, וכי יצוא ענף התרופות מהווה את החלק העיקרי מיצוא סחורות ההיי-טק התעשייתיים.

יצוא ענפי ההיי-טק התעשייתיים⁵
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

■ 2016 ■ 2017

רכיבי גיוס הון בשירותי ההיי-טק והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק: רכיב גיוס הון בשירותי ההיי-טק⁶ צמח בכ- 44% לעומת הרבע הראשון של 2017, זאת בנוסף לעלייה במספר העסקאות שנסגרו (181 גיוסי הון לעומת 155 גיוסים ברבע המקביל). כמו כן, עלייה של כ- 33% חלה ברכיב השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא⁷, זאת על רקע צמיחה של כ- 38% בהשקעות ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי. צמיחה זו מותנה בשל ירידה של כ- 69% בהשקעות ענף התרופות.

רכיב התעסוקה בענפי ההיי-טק רשם גידול ריאלי של כ- 3.9% ברבע הראשון של 2018 לעומת הרבע המקביל ב- 2017, כך בסוף הרבע הראשון של השנה הועסקו כ- 266 אלף איש בענפי ההיי-טק התעשייתיים. גידול זה, משקף עלייה במצבת העובדים של מרבית ענפי ההיי-טק: ענף המחקר המדעי והפיתוח (36.3%) ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי (4.9%) וענף התכנות והייעוץ בתחום המחשבים (3.5%). מנגד, פיטורים בקצב של כ- 3.9% חלו במצבת עובדי ענף התרופות לעומת הרבע הראשון של 2017.

בהסתכלות שנתית, מרבית עובדי תעשיית ההיי-טק מועסקים בענפי השירותים, כאשר כמחצית בענף תכנות המחשבים והייעוץ וכ- 17% נוספים בענף המחקר המדעי והפיתוח. לעומתם, בענפי התעשייה מועסקים כ- 26% בענף ייצור המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי וכ- 5% בענף התרופות.

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

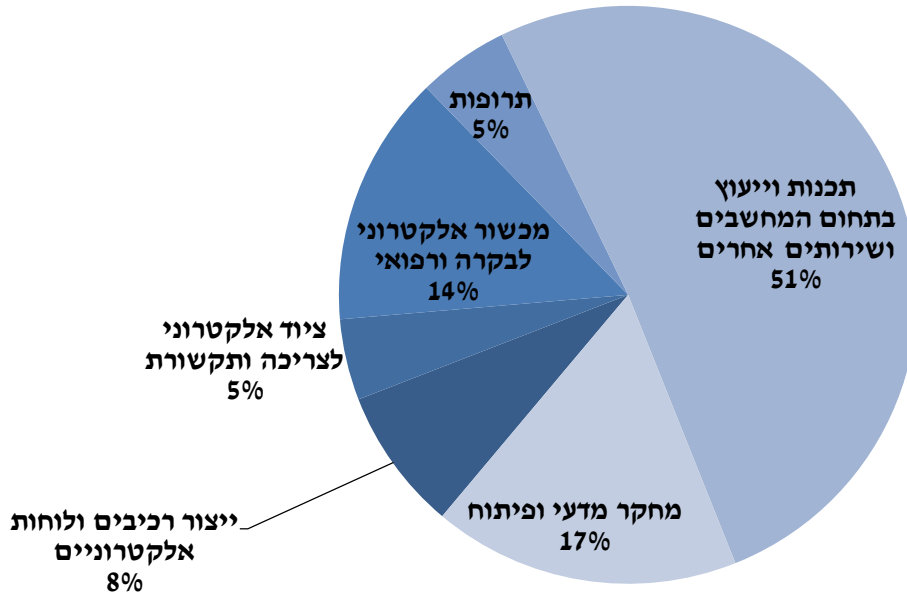
⁵ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

⁶ מקור: מחלקת המחקר של IVC.

⁷ השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא מהווה כ-80% מסך ההשקעות הכוללת במכונות וציוד.

התפלגות השכירים בענפי ההיי - טק
ממוצע 2017

נספח מתודולוגי – קביעת משקלות

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי עיבוד המשקלות לרכיבי המדד המתקבלות מלוחות תפוקה תשומה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לוחות אלו מתארים את קשרי הגומלין בין ענפי המשק הישראלי, ופותחו על ידי פרופ' לאונטיף בארה"ב ויושמו בישראל בשנים 1958-2006.

המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים ביצעה שימוש בלוחות אלו, תוך התאמה לענפי תעשיית ההיי-טק בלבד*: ענפי התרופות, יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי, תכנות מחשבים וייעוץ ומחקר מדעי ופיתוח.

משקלות

תעסוקה	השקעות במכונות וציוד בתעשייה	גיוס הון בשירותי טק - ההיי - טק	יצוא שירותים	יצוא סחורות	תפוקת שירותי היי טק - טק	יצור תעשייתי	רכיב
16%	1%	4%	10%	21%	20%	27%	סה"כ תעשייה

* המשקלות חושבו ללא התייחסות לפעילות תת ענף כלי הטיס, עקב חוסר מידע.

עדכניות סקירה זו עד לתאריך 07/09/18 - עת צפויים להתפרסם נתוני תעשייה חדשים

דבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי:

מילה סויפר-פז, מנהלת המחלקה

קלייר סלע, כלכלנית המחלקה

טלפון: 03-5198807